

Boletin de la Sociedad Arqueológica Luliana

PALMA.—FEBRERO DE 1903

SUMARIO

I. Ressenya de la Junta General celebrada die 1 de Febrer de 1903, per D. P. A. Sanxo.

II. Relación de los objetos ingresados en el Museo Arqueológico Luliano durante el año 1902, por D. Bartolomé Ferrà.

III. Catálech de les obres qu' han entrat a la Biblioteca d'aquesta Societat durant l' any 1902, per Don P. A. Sanxo.

IV. Societat Arqueològica Luliana.—Nòmina de Socis en primer de Janer de 1903.

V. Informació sobre el Santuari de Lluch, (conclusió), per D. E. Aguiló.

VI. Cartes d'establiments primitius: a.—De la alqueria Amasora, de Petra, fet pel Rey En Jaume I a favor de Tomás Jenovés, 30 juliol 1230.—b.—De la mitat de les alqueries dites Balarhain y Almadraba, de Pollensa, a favor de Bernat Ametller, fet per Guillem de Moncada, 3 agost de 1232.—c.—D' una sort de terra y cases a Manacor, fet per Nuno Sanç a favor de Pere Ferrer, 12 octubre 1239, per D. E. Aguiló.

VII. Autoriació per comprar cases, patis y altres edificis que sien mester pel solar de la nova Iglesia parroquial de St. Nicolau que se tracta de edificar, (25 de Juny 1343), per D. E. Aguiló.

RESENYA DE LA JUNTA GENERAL DE LA SOCIETAT ARQUEOLÒGICA LULIANA

celebrada die 1 de Febrer de 1903 (*)

Con tal diada tengué lloch la modesta funció religiosa que anualment la nostra Societat Arqueològica dedica, per costum mai interrompuda, a son Sant Patró el Benaventurat Ramón Lull, per implorar que nos dispense sempre la seu valiosa protecció. Com tants d'anys seguits s'ha

(*) La Ressenya de la Junta General de l'any anterior, inserta en els números 262-263 del BOLLETÍ, pàgina 223, dona, per error d'imprenta, com a celebrada aquella en 26 de Janer de 1901, quan en realitat fonch en iguals dia y mes de 1902.

donat conte en aquest mateix BOLLETÍ de tant sensillíssima festa, no cal ferne arre detallada descripció: sols direm, que devant la tomba del Venerable Mártil va celebrar la Missa el Molt Ilustre Senyor Vicari General D. Antoni M. Alcover, Pre., acabada la qual se cantá un solemne Te-Deum.

Desde l' Iglesia de Sant Francesch anaren els Socis dreta vía cap al Colegi de la Sapiencia, y després de resat en son oratori un responso pels companys difunts, se comensá en la Sala d' Actes la Junta General reglamentaria, presidintla D. Antoni Juan, Rector del menut establiment. S' assegueren a la seu dreta el President efectiu de l' Arqueològica D. Estanislau de K. Aguiló y l' infrascrit Secretari, y a l' esquerra el Vice-President D. Antoni M. Alcover, Pre., el Director del Museu D. Bartomeu Ferrà y el Tesorer D. Joseph Planes.

Aquest llegí totduna la nota dels cobros y pagos que en l' any precedent s' han fets, el resumen dels quals es el que s' expressa a continuació:

	Ptes.	Cts.
Existencia en 1. ^{er} de Janer de 1902	802'41	
Suma major de tot lo cobrat.	1859'00	
Total.	2661'41	
Suma major de tot lo pagat.	1318'90	
Existencia que resulta en caja	1342'51	
Cantitats a cobrar.	81'00	

Feu notar el mateix Tesorer, que falta a pagar qualca cosa a l'impressor D. Felip Guasp, a causa de que no ha presentats tots els contes, per no haverse publicats encara alguns números del BOLLETÍ correspondents a 1902.

El Sr. Ferrá doná enseguida relació dels objectes que en dit any ha rebuts pel Museu d'aquesta Societat, que està a son càrrec.

L'abaix suscrit Bibliotecari procedí a la lectura del Catálech de les obres qu'han entrat en la nostra Llibreria durant el mateix any, regalades per sos autors o per altres personnes o corporacions.

Després prengué la paraula el Senyor Aguiló, referint als concurrents la valiosíssima cessió dels codexs, llibres estampats y documents lulians de la Biblioteca del difunt D. Jeroni Rosselló (a. c. s.), feta a l' Arqueològica per los hereus de l' insigne escritor, medianc certs pactes y condicions que consten per extens en l' acta d' entregu, firmada el dia 3 del mes de Setembre de 1902. Exposá l' importància del donatiu, puys ell demosta que s' han regonegudes a la nostra Societat garanties suficients per posseir y guardar tant inapreciable tresor bibliogràfich, que de tal manera estarà més a disposició dels erudits y altres personnes que s' en vulguen aprofitar. En prova d' agraiement proposá el Senyor Aguiló, y fonch acordat, *nemine discrepante*, que una comissió dels reunits anás a donar afectuosíssimes gracies a la Sra. Viuda de l' Excelentíssim Senyor D. Jeroni Rosselló, D.ª Ayna Zavaleta, a sa filla D.ª María Rosselló y al seu genre D. Agustí Tenreyro.

Prosseguint el discurs el President digué, que en l' any darrer s' ha lograt, després de llargues gestions, que l' Govern cedís a l' Excma. Diputació Provincial l' edifici de l' antich Consulat de Mar, demandat per colocarhi Museus; y te l' esperansa de que, una volta acabades les indispensables obres de conser-

vació y distribució, ja comensades a l' hora d'are, se donarà gratuit hostelatge a nel nostre, posantlo inmediat al Provincial d' Antiguetats, que està baix la custodia de la Junta de Monuments. Per ultim, dedicá el Sr. Aguiló una piadosa recordansa als consocis morts en l' any prop passat, que son D. Lluís Estades y Sabater, Pre., D. Antoni Fuster y D. Joseph Lluís Aguiló, a més del ja nomenat D. Jeroni Rosselló y Ribera.

El Sr. Ferrá va exposar llavors, que, continuant la demolició de les muralles de Palma, prompte se fará necessari tomar l' Oratori de Sant Antoni de Padua a elles atracat, en previsió de lo cual, per disposició del Rev.^{ssim} Sr. Bisbe, alsá el pla de la citada Iglesia y l' presentá al Prelat, acompanyat d' una memoria descriptiva de les coses de merit que en ella existeixen. Animá també als membres de l' Arqueològica a gestionar la conservació de tots els restes antichs que 's descubresquen en el mur, a mida que vage desaparesquent. Antes de terminar manifestá el Sr. Ferrá, que, si Deu ho vol, emprendrá prompte el treball de numeració, classificació y catalogació del cabal que a forsa de temps y afany s' ha conseguit reunir en el nostre Museu, perque creu que axò será de suma utilitat als estudiosos de les antiguetats de Mallorca. Ab entusiasme fonch acceptada l' idea, decidintse donar al Sr. Ferrá tota casta de facilitats per durho a cap, y oferirenli ademés els presents la seu personal ajuda y cooperació.

Dirígi després el Sr. Alcover breus paraules a la Junta, exposant que l' obra del Diccionari de la Llengua Catalana, per ell iniciada, no sols ha merescut inmillorable acullida en Mallorca, sino que l' pensament ha estat aplaudit per les forses vives de Catalunya, Valencia y el Rosselló. Assegurá que esponentaneament s' han presentats molts de colaboradors, el nombre dels cuales passa ja de mil siscents, y dels n' hi ha qu' han omplít milenars de cédules, do-

nant un gran exemple de la seu labiositat. Digué ademés que, cumplint els desitjos de la Causa Pia Luliana, y per comissió de nostre estimadíssim Prelat, parlá, en sa darrera excursió per Catalunya, als Bisbes d' aquesta regió, de l' idea d' acudir tots ells a la Santa Sede Apostòlica, en sollicitut de que se digne concedir a les diócessis del Principat, en la mateixa forma que está en Mallorca, el reso propi del Beato Ramón; y per si acás s' alcansa, atesa la conveniència d' aumentar el referit reso ab alguns himnes, s' encarregá d' escriuérlos en llatí nostre consoci el Molt Iltre. Senyor D. Mateu Rotger, Canonge, que ja ho ha fet a l' hora d' are, de la manera acabada que era d' esperar, dat los extensos coneixements que posseeix d' aquell idioma. Manifestá finalment el Sr. Alcover, que degut en gran part a les gestions y companyes de l' infatigable lulista catalá Mossén Salvador M.ª Bové, Pre., Director de la meritíssima *Revista Luliana*, tot el clero secular de la diócessis barcelonina, les Associacions Catòliques en ella establides y l' Agrupació Escolar *Ramón Lull* han solicitat a son Prelat l' Eminentíssim Cardenal Cassanyas, que demane a la Sagrada Congregació Ritual, de Roma, la citada gracia pel Bisbat de la Capital de Catalunya.

¡Vulla Déu que axò se logre ben aviat, y que de cada die vegem extenderse més y més el culte a nostre Sant Patró el Benaventurat Màrtir de Bugia!

P. A. SANXO.

RELACIÓN de los objetos ingresados en el Museo Arqueológico Luliano, en 1902.

1. Una medalla de bronce, conmemorativa de la Coronación de Alfonso XIII. (Vide su descripción inserta en el n.º 267 del BOLETÍN). Fué cedida al Museo por su autor D. Bartolomé Maura, Socio Correspondiente.

Depositadas por el Director del Museo infrascrito

2. Cinco monedas de cobre romanas, halladas junto á cadáveres, en excavaciones inmediatas á la plaza de Coll, (solar de la antigua Carneceria vella).

3. Un tablero con diferentes piezas de *bronces proto-históricos*, procedentes de las necrópolis de la *Torre redona*, descubiertos con otros muchos, de plomo fundido y con fragmentos de cerámica. Las piezas mejor conservadas: *discos*, *pernos*, &, habian sido recogidas por un anticuario en 1898).

4. Un clavo de hierro batido (0'11 X 0'11 m.^s) decorativo de puerta de entrada de casa, en Talavera de la Reina.

5. Dos botijos de forma oblonga, de los usados para el transporte de aceite á Cuba.

Son de barro cocido y miden: 0'32 X 0'22 m.^s

Cedidos por el Señor Marqués de la Torre.

6. Una colección de treinta clavos de hierro de diferentes formas decorativas, procedentes de Peralada.

Cedido por D. Rafael Isasi.

7. Una lápida conmemorativa fragmentada incompleta, hallada en las inmediaciones de la inutilizada *Torre d'en Pau*.

Con hermosos caracteres romanos grabados esmeradamente dice:

• . . . . Rey D. Carlos II
• . . . . D. Mariano de Austria su
• . . . . siendo Virrey y Cap.ⁿ G^l. de esta isla el muy ill.^{mo} Sr. D. Rodrigo de Boria Lancoli del hábito de Santiago, jurados los mag.^{cos} Salvador de Oleza, Gerónimo Pont y Desmur, Antonio Garrido, Juan Moiia, Jaime Mateo Suñer y Jayme Molinas Capitan de la Compañía de este barrio, Juan Bautista Brondo. Edificó esta Torre Miguel Roig, á sus costas de orden de su Illmo y magnífico Jurado sots^{la} protección del glorioso S. Alberto á XXIV abril, MDCLXVII.º Mide: 1'03 X 0'50 m.^s.

(Esta inscripción lapidaria va destinada al Museo provincial de antigüedades, cuando se inaugure su instalación oficial, y lleva el n.º 49 de su sección).

Cedidos por el maestro albañil Antonio Oliver.

8. *Un capitel de piedra procedente de una ventana coronella.*

9. *Una lápida esculturada, frontal de pila, de piedra de Santanyí, con el nombre borrado y el apellido Guri.*

Mide: 1'25 X c'45 m.^s

Procede de la demolida pequeña manzana llamada de *San Cristofolet de sa Bosseria*, en Palma.

Idem por D. Miguel Bibiloni Quetgles.

10. *Un capitel con su abaco moldurado, decorado con cuatro hojas angulares.*

Mide: o'32 X o'22 m.^s ancho medio.

Procede de una ventana de una fachada demolido, en la calle de la Alfarería de Palma.

Idem por D. Antonio Mir, Pbro.

11. Catorce piezas de cerámica ordinaria: cántaros, pucheros, ollas, etcetera, de diferentes formas y dimensiones, que deben datar del siglo XV, halladas en los rellenos de las bóvedas de los semi-sótanos (*olim* almacenes de granos) que existieron en la antigua casa de los Dezclapers, núms. 12 y 13 modernos de la calle de la Palma (que se derriba por su actual dueño P. B. A. Bayó) en esta ciudad.

Objetos depositados devueltos á sus dueños.

Al Rndo. Sr. D. Juan Lladó, Socio fundador.

Una arqueta taraceada, procedente de la iglesia del Santo Hospital general de Palma.

Un cuadro acristalado con el diseño á la sepia de la antigua *porta del Moll veyá*, (original de D. P. de A. P.)

Una figurita del Niño Jesús, tallada en marfil. (Le correspondía el núm. 7 en el compartimiento horizontal núm. 13 de la vitrina que fué montada en la Exposición Universal de Barcelona.)

Al infrascrito.

Los números: 1. 4. 5. 6. 7 y 8 del compartimiento n.º 14 de dicha vitrina.

A D. Juan Umbert.

La tabla n.º 54 representando la *Huida á Egipto*. Pintura al óleo que se supone obra de Jovellanos mientras estaba confinado en el Castillo de Bellver.

Palma 1 de Febrero de 1903.

El Director,

BARTOLOMÉ FERRÁ.

CATÁLECH

DE LES OBRES QU' HAN ENTRAT A LA BIBLIOTECA
D' AQUESTA SOCIETAT DURANT L' ANY 1902 (*)

Cedida per l' Excm. Ajuntament d' aquesta ciutat.

1. Saneamiento de Palma. Proposición aprobada por el Excelentísimo Ayuntamiento en sesión del dia 8 de Abril de 1902.—Palma de Mallorca.—Hijas de Juan Colomar.—1902.—10 pág.—30 cm.: 4.^t m.^{ll}—Rúst.

Per la «Société Archéologique du Midi de la France».

2. Bulletin de la Société Archéologique du Midi de la France etc (**).—Rebuts durant l' any els números 25, 26 y 28 de la serie in 8.º

Per la «Real Academia de 'Buenas Letras de Barcelona».

3. Miret y Sans, Joaquim.—Los vescomtes de Cerdanya, Conflent y Bergadá. Memoria llegida en la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona los dies 28 de Març y 18 d' Abril de 1901 per l' académich de número D.....—Barcelona.—Casa provincial de Caritat.—1901.—63 pág.—28 cm.: 4.^t m.^{ll}—Rúst.

4. Real Academia de Buenas Letras de Barcelona. Sesión Pública Inaugural celebrada el dia 12 de enero de 1902.—Barcelona.—Casa provincial de Caridad.—1902.—47 pág.—26 cm.: 4.^t m.^{ll}—Rúst.

Conté:

Reseña de los trabajos de la Academia por el Secretario D. Joaquín Miret y Sans.

Recort necrològich del Excm. Sr. D. Joaquim Rubió y Ors llegit en la solemne sessió inaugural celebrada per la «Real Academia de Buenas Letras» lo dia 12 de janer de 1902 per Mossen Jacinto Verdaguer.

Bibliografía de les obres de D. Joaquim Rubió y Ors (1837-1898).

N' hi ha un altre exemplar regalat per D. Joaquim Miret.

(*) Els codexs, llibres y manuscrits que componen el preciosissim donatiu fet a l' Arqueològica per los hereus de l' Excm. Sr. D. Jeroni Rosselló y Ribera (a. c. s.), no se inclouen en aquest Catálech, perque ja estan minuciosament detallats en el número del BOLLETI correspondent als mesos d' Agost a Octubre de l' any prop passat.

(**) V. BOLLETI, número 230.

5. Discursos leídos en la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona en la recepción pública de D. Federico Rahola y Tremols el dia 24 de Junio de 1902.—Barcelona.—Casa provincial de Caridad.—1902.—26 cm.: 4.^t m.^{ll}a—Rúst.

Conté:

Baltasar Gracián escriptor satirich, moral y polítich del segle XVII [per Federico Rahola y Tremols].

Contestación de D. José Pella y Forgas.

Pel Sr. President de la Real Academia de Medicina y Cirugia d' questa ciutat.

6. Discursos leídos en la Real Academia de Medicina de Palma para la recepción pública del Académico electo Don Pedro Jaume y Matas el dia 30 de septiembre de 1900.—Palma de Mallorca.—Hijas de Juan Colomar.—1901.—2 full. + 44 pág.—30 cm.: 4. m.^{ll}a—Rúst.

Conté:

La Autodefensa Orgánica en los procesos infecciosos. Discurso de ingreso en la Real Academia de Medicina de Palma de Mallorca leido en la sesión celebrada el dia 30 de septiembre de 1900 por D. Pedro Jaume y Matas.

La Autodefensa Orgánica en los procesos infecciosos. Contestación al discurso de ingreso en la Real Academia de Medicina de Palma del Socio electo D. Pedro Jaume y Matas por D. Domingo Escafi y Vidal.

7. Discursos leídos en la sesión inaugural celebrada por la Real Academia de Medicina y Cirujia de Palma el dia 27 de enero de 1901 por D. Domingo Escafi y Vidal.... y D. Tomás Darder y Enseñat.—Palma de Mallorca.—Hijas de Juan Colomar.—1901.—2 full. + 44 pág.—29 cm.: 4.^t m.^{ll}a—Rúst.

Conté:

Reseña de los los (sic) trabajos que han ocupado á la Real Academia de Medicina y Cirujia de Palma de Mallorca en 1900 leida en la sesión pública inaugural celebrada el dia 27 de enero de 1901 por D. Domingo Escafi y Vidal.

Progresos de la Medicina Balear durante el último tercio del siglo XIX. Discurso inaugural leído en la Real Academia de Medicina y Cirugia de Palma el dia 27 de enero de 1901 por D. Tomás Darder y Enseñat.

Pel Sr. Philotheio Pereira d' Andrade.

8. Pereira d' Andrade Philotheio.—Estudios Historico-Archeologicos.—Bastora.—«Rangel».—1901.—4 full. + 194 pág.—21 cm.: 8. au m.^{ll}a—Rúst.

Per Mr. J. Calmette.

9. Calmette, Joseph.—Documents relatifs à Don Carlos de Viane (1460-1461) aux Archives de Milan.—Rome.—Philippe Cuggiani.—1901.—20 pág.—24 cm.: 4.^t m.^{ll}a—Rúst.

Per Mr. Zimmerman.

10. Tres números de «Le Monde Illustré», dels mesos de Janer y Febrer de 1901, que contenen part d'un article de Mr. Gaston Vuillier titulat «Miramar de Majorque».

Per D. Agustí M.³ Gibert.

11. Gibert Oliver, Agustí M[ari]a.—Catálech de la Flora de la ciutat de Tarragona y son terme per D. ....—Tarragona.—Viuda y Hereders de D. Joseph A. Nel-lo.—1892.—XXX pág. + 2 full. + 94 pág.—23 cm.: 4.^t—Rúst.

12. [Gibert y Oliver, Agustí María].—Consideracions sobre las midas que deuen pendrer los Municipis pera evitar lo contagí de la tuberculosis per D. Agustí M.³ Gibert y Olivé..... Memoria premiada per la Academia de Higiene de Catalunya en lo concurs de 1894.—Tarragona.—F. Arís y Fill.—1896.—50 pág.—22 cm.: 8. au m.^{ll}a—Rúst.

13. [Gibert y Oliver, Agustí María].—Excursions arqueològicas. Ciutats focenses del litoral cosetà per D. Agustí M.³ Gibert y Olivé.—Barcelona.—«L' Avenç».—1900.—107 pág. + 1 full.—21 cm.: 8. au m.^{ll}a—Rúst.—Ab grav. intercal.

14. [Gibert y Oliver, Agustí María].—Sanejament de las maresmas del Francolí, riu Clà y la Pineda. Memoria publicada á expensas de la «Associació Catalanista de Tarragona y sa comarca.» Per Agustí M.³ Gibert.—Tarragona.—F. Arís y Fill.—1901.—32 pág.—22 cm.: 8. au m.^{ll}a—Rúst.

Per D. Joseph Gudiol, Pre.

15. Gudiol y Cunill, Joseph.—L' Excursionisme y l' Arqueologia per...., Pbre. Confe-

*

rencia llegida en la vetllada del dia 17 de Janer 1902 celebrada en el Centre Excursionista de Catalunya.—Barcelona.—«L'Avenç».—1902.—20 pág.—22 cm.: 8.º au m.lla—Rúst.

16. Gudiol y Cunill, Joseph Prebere. *Notions de Arqueología Sagrada Catalana*.—Vich.—Viuda de R. Anglada.—1902.—7 full. + 647 pág.—22 cm.: 8.º au m.lla—Rúst.—Port. orl.—Grav. intercal.

Per D. Antoni Rubió.

17. Rubió y Lluch, Antonio.—Discurso inaugural leido en la solemne apertura del curso académico de 1901 á 1902 ante el Claustro de la Universidad de Barcelona por el Doctor D.... —Barcelona.—Montserrat.—1901.—38 pág.—27 cm.: 4.º m.lla—Rúst.—Tema: «Algunos de los caracteres que distinguen á la antigua literatura catalana».

Pel Sr. Director de «Universitat Catalana».

18. Rubió y Lluch, Antoni.—Discurs inaugural llegit en la sessió d'obertura del curs acadèmic de 1901-1902 devant del Claustre de l' Universitat de Barcelona pel Dr. D.... Febrer de 1902. [Traducció d' En J. Algarra y Postius].—Barcelona.—Fidel Giró.—(s. a.: 1902).—17 pág.—25 cm.: 4.º m.lla—Rúst.

Per D. Francesch Antich.

19. Antich é Izaguirre, F.[rancisco].—Antídotos contra los periódicos mezcolanceros.—Palma.—Hijas de Colomar.—1902.—30 pág. + 1 full.—15 cm.: 16.º au m.lla—Rúst.

20. [Antich é Izaguirre, Francisco].—F. Antich é I. Trituñvirato. (Casos de conciencia acerca del liberalismo). Novela.—Palma de Mallorca.—Hijas de J. Colomar.—1901.—196 pág. + 1 full.—15 cm.: 16.º au m.lla—Rúst.

Per D. Antoni M.º Penya.

21. El Felanigense. Almanaque para 1902.—Felanitx.—B. Reus.—1901.—116 pág.—15 cm.: 16.º au m.lla—Rúst.—Ab grav. intercal.

22. El Felanigense. Almanaque para 1903.—Felanitx.—B. Reus.—1902.—126 pág.—15 cm.: 16.º au m.lla—Rúst.—Ab grav. intercal.

Per D. Rufino Carpéna.

23. [Carpéna Montesinos, Rufino].—Asociación benéfica denominada Lectores Murenses de la villa de Muro—(Baleares) fundada por Don Rufino Carpéna Montesinos.... [Reglamento].—Palma.—Bartolomé Rotger.—1902.—32 pág.—16 cm.: 8.º au—Rúst.

Per D. Estanislau de K. Aguiló.

24. [Fornés, Bartolomé].—*Liber Apologeticus Artis Magnæ B. Raymundi Lulli Doctoris Illuminati et Martyris....*—Authore R. P. F. Bartholomæo Fornés....—Salmanticæ.—Nicolaus Josephus Villargordo.—1746.—26 full. + 500 pág.—4.º—Perg.—Port. orl.

Per D. Antoni M.º Alcover, Pre.

25. Curia Eclesiástica de Mallorca. Causa contra la Comunidad de ermitaños de «La Cella» de Pollensa....—Causa seguida al H.º José de la Sagrada Familia, Superior de la Comunidad de ermitaños de «La Cella» de Pollensa,...—Causa contra los franciscanos Observantes Rdos. Fr. Bernardino de Jesús Giner y Fr. Jaime Sala....—Palma.—Sanjuán, Hermanos.—1901.—VIII + 79 + 1 - 43 pág.—31 cm.: 4.º m.lla—Rúst.

26. Cortés, Bartomeu.—Sermón de Sta. Cítilia que predicó en la festa de la Capella de Manacor celebrada dia 19 de Desembre de 1901 a l' Iglesia de St. Vicens Ferrer de la meteixa vila lo R. D...., Pre. El fa estampar la Junta de la meteixa Capella.—Mallorca.—Filles d'En Colomar.—1902.—15 pág.—21 cm.: 8.º au m.lla—Rúst.

27. Alcover, Antonio M.[ari]a.—Las cosas en su punto. Refutación de los errores de Un sacerdote publicista (D. Segismundo Pey-Ordeix, Pbro.) contra tres fallos del Ordinario de Mallorca por Dikétimo....—Palma.—Felipe Guasp.—1902.—XII + 536 pág. + 1 full.—22 cm.: 8.º au m.lla—Rúst.

Per D. Bartomeu Ferrá.

28. Memoria sobre los productos de la agricultura española reunidos en la Exposición General de 1857, presentada al Excelentísimo Señor Ministro de Fomento por la Junta directiva de aquel concurso.—Madrid.—Imprenta Nacio-

nal.—1859—1861.—2 full. + 1128 + CXLVIII pág. + 44 lám. + 2 plans + taul. est. 1-4.—32 cm.: 4.^t m.^{ll}a—P. ta labr.—Ab grav. intercal.

29. [Perimezzi, Giuseppe Maria].—Vida del B. Nicolas de Longobardi Religioso Oblato Profeso del Orden de los Minimos de San Francisco de Paula de la Provincia de la Calabria Citerior..... Sacada á luz año 1713. por el Ilustrisimo Sr. D. Fr. Joseph Maria Perimezzi..... Reimpresa año 1786. por el P. Liborio Tedeschi..... con algunas adiciones sacadas del sumario de los procesos. Y traducida del idioma Italiano al Castellano por el M. R. P. Fr. Joseph Fullana.....—Mallorca.—Ignacio María Serrá.—1787.—XII + 248 pág. + 1 lám.—4.^t—Perg.

30. Centro de Maestros de Obras de Cataluña..... Lista de los Socios que lo componen en el presente año seguida de varios articulos de interés general para la clase que representa. 1902.—Barcelona.—«La Renaixensà».—1902.—22 pág.—27 cm.: 4.^t m.^{ll}a—Rúst.

31. La Peregrinacion española á Roma en 1876: correspondencias de un testigo de vista, con la alocucion de Su Santidad. [Publicado por D. José María Quadrado].—Palma.—Guasp.—1876.—78 pág.—15 cm.: 16.^{au} m.^{ll}a.—Rúst.

32. Las Instituciones. Periódico político-monárquico.—Rebutls l'any 1889 y part del 1890.

33. Reproducció litogràfica d'un quadro al oli pintat per D. Salvador Torres, representant la lapidació del B. Ramón Lull en la platja de Bugia.

Per D. Gabriel Llabrés.

34. Sánchez Muñoz, Juan Gaspar.—Diario turolense de la primera mitad del siglo XVI escrito por Don..... Caballero, de la noble familia de los Muñozes de Teruel publicado con una Introducción y Notas por el Dr. D. Gabriel Llabrés y Quintana.—Segunda edición aumentada.—Madrid.—Fortanet.—1902.—2 full. + 80 pág.—23 cm.: 4.^t—Rúst.

Per D. Benet Pons.

35. Torrendell, J.[uan].—Don Juan Palou y Coll. Discurs fet per encarrec d' el Excm. Ajuntament de Palma y llegit en la sala de sessions dia 31 de Decembre de 1900. (Va acompañat d' una traducció castellana.)—Palma de Ma-

llorca.—Amengual y Muntaner.—1902.—62 pág.—22 cm.: 8.^{au} m.^{ll}a—Rúst.

Per D. Pere Sampol y Ripoll.

36. [Pons y Gallarza, José Luis].—Sumarios de Historia universal y de España para facilitar el estudio de esta asignatura. .... Por un profesor de historia y Geografía.—Palma.—Juan Colomar.—1862.—90 pág.—21 cm.: 8.^{au} m.^{ll}a—Rúst.

37. [Buadas, Nicolas].—Real y Pontificia Universidad Literaria de Mallorca. Abertura de los estudios que por el Plan general tiene cometidos ejecutada el dia 18 de octubre de 1826. Presidida por el M. I. S. D. Sebastian Socías Presbítero, ... [Oracion inaugural que en dicha abertura pronunció el P. Fr....].—Mallorca.—Felipe Guasp.—1826.—12 pág.—20 cm.: 8.^{au} m.^{ll}a—Rúst.

38. Ferrer, Miguel.—Utilidades del Trisagio ó corona de la Trinidad, para conocer y amar á Dios que es el fin del hombre, y para aumentar la fe, esperanza y caridad que son toda la perfección del cristiano. Por D. .... Pro. ex-Trinitario.—Palma.—[Al final: Villalonga].—1837.—91 pág.—15 cm.: 16.^{au} m.^{ll}a—Rúst.

39. Novena de la Purísima Concepcion de María, principal patrona de España en este misterio. Sacada de las obras del V. P. Luis de la Puente de la Compañía de Jesus.—Mallorca.—Estévan Trias.—1839.—24 pág. ab 1 lám.—15 cm.: 16.^{au} m.^{ll}a—Rúst.

40. Noticia de la Asociacion con los ángeles para alabar diariamente á María santísima en el augusto y tierno misterio de su gloriosa Asuncion á los cielos. La da á luz la Junta directiva de la misma.—Palma.—Juan Guasp.—1848.—42 pág. + 3 full.—15 cm.: 16.^{au} m.^{ll}a—Rúst.

41. Novena del Bienaventurado Patriarca San Cayetano, Fundador de la Sagrada Religion de los Clerigos (sic) Reglares de la Divina Providencia, ... A costa de la Confraternidad del mismo Santo en la Parroquial de Santiago.—Mallorca.—Villalonga.—1814.—32 pág.—16.^{au} m.^{ll}a—Rúst.—Ab grav. intercal.

Per D. Pere Antoni Sanxo.

42. Exposición que los Accionistas del Banco de España domiciliados en Palma de Mallorca dirigen á las Cortes contra el Proyecto de Ley

de 22 de Enero de 1902.—Palma de Mallorca.—F. Soler Prats.—1902.—29 pág.—15 cm.: 16.^{au} m.^{lla}—Rúst.

Per «Un Socio».

43. [Marín, Michel-Ange].—Virginia ó la doncella cristiana: historia útil, que se propone por modelo á las jóvenes solteras que aspiran á la perfección. Escrita en francés por el P. Miguel Angel Marín, religioso mínimo. Y traducida al castellano por Doña Cayetana Aguirre y Rosales.—Impresa en Madrid año 1806.—Palma de Mallorca.—Matías Savall.—1820.—Rebut el tom I.

44. Aliaga, Pedro de.—Modo de bien obrar; practicado en el dia del Capuchino. .... Ofrecido á la Madre de Dios del Pilar Fray....—Segunda impresión.—Mallorca.—Miguel Capó.—1690.—19 full. + 494 pág. + 3 full.—16.^{au}—Rúst.

45. Murcia, Juan Bautista Joaquín de.—Patrocinio del Glorioso Patriarca el Señor San Joaqvin. Devoción utilissima á sus cinco especiales Prerrogativas. Dispuesta, y ordenada en el ejercicio de vna Devota Novena. Mejorado por el R. P. Fr.... Sale á luz tercera vez abreviado, y añadido con la vida del Santo Patriarca, con el origen de su devoción, y co algunos milagros aprobados, y sucedidos en este Reyno. A diligencias de Don Antonio Doms.—Mallorca.—Real Convento de S. Domingo.—1725.—13 full. + 384 pág. + 1 lám.—16.^{au}—Perg.

46. Real Academia de la Historia. Año 1899.—Madrid.—«Sucesores de Rivadeneyra».—1899.—134 pág.—11 cm.: 32.^{au} m.^{lla}—Rúst.

47. Real Academia de Bellas Artes de San Fernando. Año de 1899.—Madrid.—Viuda é Hijos de Tello.—(s. a.: 1899).—128 pág.—10 cm.: 32.^{au} m.^{lla}—Rúst.

48. [Flors poétiques]. — [Sinigaglia. — G. Pattomico].—(s. a.: 1877?).—16 pág.—20 cm.: 8.^{au} m.^{lla}—Rúst.

49. [Pascual, Eusebio].—Chimeneas, cocinas y motores de gas.—[Al Final: Palma.—P. J. Gelabert].—[1878].—8 pág.—19 cm.: 8.^{au} m.^{lla}—Rúst.

Rebuda pel correu.

50. Verdaguer, Jacinto.—La Mellor Corona. Poesies de Mossén. .... aplegades y ordenades per N^o Anton Busquets y Punset y En Lluís Car-

les Viada y Lluch.—Barcelona.—«L' Avenç».—1902.—XXIV + 194 pág.—19 cm.: 8.^{au} m.^{lla}—Rúst.—Ab retr. de l'autor, fet après de mort.

* *

Revistes ab les quals havem establert el camvi en 1902:

Las Baleares.—Palma.

Revista de Menorca. Cuarta época.—Mahó.

* *

Nostre estimat consoci D. Bertomeu Ferrà ha depositada en la Librería de l' Arqueològica durant l' any proxim passat de 1902, gran part de la documentació referent al disolt Casino Palmesano d' aquesta ciutat.

P. A. SANXO.

SOCIETAT ARQUEOLÓGICA LULIANA

NÒMINA DE SOCIS

en 1.er de Janer de 1903

JUNTA DIRECTIVA

Presidentes Honoraris d' ofici

Ilm. y Rev.^{ssim} Sr. Bisbe de Mallorca.
Sr. Rector del Colegi de la Sapiencia.

President efectiu

D. Estanislau de K. Aguiló y Aguiló.

Vice-President

M. Iltre. Sr. D. Antoni M.ª Alcover y Sureda, Pre., Vicari General.

Director del Museu

D. Bartomeu Ferrà y Perelló.

Secretari

D. Pere Antoni Sanxo y Vicens.

Tesorer

D. Joseph Planes y Sagrera.

Vocals

D. Miquel Bonet y Ferrer.

D. Joseph M.ª Cirera y Mas del Pla del Rey.

D. Miquel Costa y Llobera, Pre.

D. Enrich Fajarnés y Tur.

D. Pere Sampol y Ripoll.

M. Iltre. Sr. D. Joseph Miralles y Sbert, Canonge.

M. Iltre. Sr. D. Mateu Rotger y Capllonch,
Idem.

- D. Jaume L. Garau y Montaner.
D. Joseph Ramis d'Ayreflor y Sureda.

SOCIS HONORARIS

- Excma. Diputació Provincial de Balears.
Excm. Ajuntament de Palma.
Ilm. y Rev. ^{ssim} Sr. D. Juan Maura y Gelabert, Bisbe d'Oriola.
Excm. Sr. D. Marçeli Menéndez y Pelayo.

SOCIS DE NÚMERO

Residents en Palma

- D. Estanislau de K. Aguiló y Aguiló, Advocat, del Cors d'Arxivers, C. de la R. Academia de l'Historia.
D. Victorino Aguiló y Aguiló.
M. Iltre. Sr. D. Antoni M.ª Alcover y Sureda, Pre., Vicari General.
D. Jaume Alenyar y Ginart, Arquitecte.
D. Gabriel Alomar y Villalonga, Llecenciat en Filosofia y Lletres.
D. Enrich Alzamora y Gomar, del Comers.
D. Jeroni Barceló y Estade, Pre.
D. Gaspar Bennassar y Moner, Arquitecte Municipal.
D. Juan Bestard y Ribas, Propietari.
D. Miquel Bonet y Ferrer, Advocat, Oficial de l'Arxiu de l'Audiència.
D. Pere d'Alcàntara Borràs y Santandreu, Secretari de Jutjat Municipal.
Excm. Sr. D. Juan Bosch y Domènec, General.
D. Antoni Bosch y Mas, Pre.
D. Agustí Buades y Muntaner, Pintor, C. de la R. Academia de Belles Arts.
D. Bernat Calvet y Girona, Enginyer.
Ilm. y Rev. ^{ssim} Sr. D. Pere Juan Campins y Barceló, Bisbe de la Diòcessis.
D. Jeroni Castanyo y Llull, Professor d'Instrucció Primaria.
D. Joseph M.ª Cirera y Mas del Pla del Rey, Propietari.
M. Iltre. Sr. D. Maciá Company y Mas, Xantre.
D. Miquel Costa y Llobera, Pre., C. de la R. Academia de l'Historia.
D. Juan Coll y Fuster, Militar.
D. Nicolau Dameto y Cotoner, Advocat.
D. Eusebi Estada, Enginyer en Cap de la Provincia, C. de la R. Academia de Belles Arts.

- D. Enrich Fajarnés y Tur, Metge, Administrador de Correus, C. de la R. Academia de l' Historia.
D. Juan Feliu y Jaume, Advocat.
D. Bartomeu Ferrà y Perelló, Mestre d' obres d' Arquitectura, C. de les RR. Academies de l' Historia y de Belles Arts.
D. Antoni Font y Sbert, Advocat.
D. Antoni Fluxà y Fiol.
M. Iltre. Sr. D. Lluís Gamundi y Tomàs, Canonge.
D. Jaume L. Garau y Montaner, del Cors d' Administració Militar.
D. Joaquim Gual de Torrella, Propietari.
D. Juan Guasp y Vicens, Arquitecte Provincial.
D. Guillem Janer, Advocat.
D. Pere Llorens y Ponsetti, Pintor.
D. Juan Marquès y Luigi, Advocat.
D. Jordi Martorell y Rubí, Pre.
D. Melsión Massot y Planes, Pre., Organiste.
M. Iltre. Sr. D. Joseph Miralles y Sbert, Canonge Arxiver.
D. Mateu Moragues y Lladó, Propietari.
D. Juan Munar y Bennassar, Metge.
D. Antoni Noguera, Professor de Música, Compositor.
D. Mateu Obrador y Bennassar, Llecenciat en Filosofia y Lletres.
D. Joseph Parietti y Rigo, Pintor.
M. Iltre. Sr. D. Bartomeu Pascual y Marroig, Lectoral, Secretari de Càmara de S. I.
D. Joseph Pascual y Pujol.
D. Jaume Pinto y Pericás, Procurador.
D. Joseph Planes y Sagrera, Advocat y Fiscal substitut.
D. Benet Pons y Fàbregues, Cronista del Regne, Arxiver Municipal, C. de les RR. Academies de l' Historia y de Belles Arts.
D. Joseph Ramis d'Ayreflor y Sureda, Llecenciat en Filosofia y Lletres.
D. Francesch Ramis y Fluxench, Propietari.
D. Bartomeu Ramis y Jordà, Arquitecte.
D. Jaume Lluís Ramonell y Sampol, Professor d' Instrucció Primaria.
D. Gaspar Reinés y Coll, Mestre d' obres Provincial.
Excm. Sr. D. Alexandre Rosselló y Pastors, Advocat, Diputat a Corts.
M. Iltre. Sr. D. Mateu Rotger y Capllonch, Canonge.
D. Antoni Rotten y Gual, Marquès de Campo Franco.

- R. P. Francesch Salvá y Salvá, Filipense.
 D. Pere Sampol y Ripoll, Advocat.
 D. Pere Antoni Sanxo y Vicens, Doctor en Filosofia y Lletres, del Cors d' Arxivers.
 D. Joseph Segura y Segura, Mestre d'obres Municipal.
 D. Ramón Soler de la Plana y Nogués, Propietari.
 D. Juan Sureda y Bimet.
 D. Joseph M.ª Tous y Maroto, Llecenciat en Filosofia y Lletres.
 D. Fernand Truyols y Despuig, Propietari.
 D. Juan Umbert y Peris, Litograf.
 D. Manuel Villalonga y Pérez, Delegat-President de la Creu Rotja.

Residents en els pobles de l'Illa

- Excm. Sr. D. Jordi Veñy y Maimó, General.—Felanig.
 D. Miquel Bordoy, del Comers.—Id.
 D. Gabriel García y Sard, Pre.—Artá.

Residents fora de l'Illa

- D. Gabriel Llabrés y Quintana, Doctor en Filosofia y Lletres, Catedràtic de l'Institut d'Osca, C. de la R. Academia de l'Historia.—Osca.

SOBRE LA CASA Y SANTUARI

DE

NOSTRA SENYORA DE LUCH

INFORMACIÓ REBUDA DE ORDE DEL REY

PER THOMAS PELEGRI, NOTARI, EN LO ANY 1485.

[CONCLUSIÓ]

Die mercurii viiiij mensis decembris anno predicto M.^o CCC^o LXXX v.^o

Nadal Vallespir, habitador de la parroquia de Scorchá, de la qual es cap nostra Dona de Luch, testimoni citat, jurat, interrogat en e sobre una letra per la Magestat del senyor Rey tramesa al spectable lochtinent general del present regne per rebre la present informacio, la qual letra en loch de interrogatoris fonch lesta e publicada a ell dit testimoni e donada entendre axi com se pertany. E dix el dit testimoni sobre aquella saber, per çò que ha vist, porque ha xiiij. anys que ell dit testimoni sta en una possessio apellada Albarcha, del honorable en Gaspar Bordils, çò es que te dita possessio logada, e axi sta ell ab tota sa casa del dit temps ensa en dita possessio.

E recordas ell dit testimoni que del primer temps que te memoria ell dit testimoni vehe star en dita casa de Luch hun prevere frances, lo qual stava logat per micter Agual, lo qual dehien que era prior de la dita casa, çò es de yvern, algun stiu se recorda ell dit testimoni que hi venia star hun altre capella, perque hi fessen millor servitud per les gents qui destiu acustuman mes visitar la dita casa que en altre temps; e aço ha durat, segons ell dit testimoni te memoria, fins que sis o set anys ha que per manament del senyor Rey la dita casa de Luch ionch mesa en secresta e totes les joyes que allí eren, e lavors ell dit testimoni vehe que mossen Sagrera, qui era canonge de la dita casa de Luch, hi torna star, e mossen Pastoli e mossen Thio; e hoy dir ell dit testimoni que aquells feren canonges de la dita casa mossen Miquel Prats e mossen Pere Gari, los quals hi staren dos o tres anys, çò es fins que per manament de nostre Sant Pare, segons ell dit testimoni ha hoyt dir, fonch fet altre secreste a instancia del dit micter Agual, en lo qual secreste ell dit testimoni hoy dir lavors que lo dit micter Agual havia scrit a sos procuradors quen foragitassen tots los canonges qui hi eren, segons mossen Anthoni Johan son procurador lin mostra una letra, e tentost foragitaran de la dita casa lo dit mossen Sagrera e tots los altres canonges, e apres tentost lo dit mossen Anthoni Johan e micter Arnau de Santa Cilia, procuradors del dit micter Agual, tornaren logar lo capella frances qui abans hi solia star e hi feren venir star hun capella de Pollença qui ha nom mossen Johan Matheu, e mes logaren lo dit mossen Pere Gari que hi tornas star, los quals hi han stat fins passat hum any ha que lo dit mossen Johan Matheu sen es anas. E en aquell temps se fahia molt be lo offici, empero no eren canonges axi com vol la bulla del nostre Sant Pare, segons ell testimoni diu que (ha) hoyda legir aquella. En dita casa sou restats lo dit capella frances e lo dit mossen Pere Gari, qui dihen molt pochas misses cantades, com abans en la temps que lo dit mossen Johan Matheu hi stava tots diumenges e festes si dehia missa cantada, e nos fa ara. E mas sab que la casa se millora poch de les almoynes, que si no fos stat lo honorable en Gabriel Vidal, qui ha mes molt del seu en una cambra que ha feta per los homens de honor, que ya no hi havia loch per acullir hun home de be, e ultra allo fahia molts socorriments a la dita casa. Perque es mester que nostre Senyor vulla provehir en la dita casa sis vol mantenir; e aço es lo que ell dit testimoni sab, per quant en lo dit

temps que les dites coses per ell dit dites se son seguides ell dit testimoni es stat batle de la dita parroquia e obrer de la dita casa e axi ha vist e sabut so que dessus ha dit e li son vengudes a memoria.—Generalment fonch interrogat ell testimoni etc. In omnibus dixit non.

Macia Malonda, habitator de la parroquia de Luch, qui abans era dita e encara se anomena Scorchia, testimoni citat, jurat, interrogat en e sobre una letra closa que la Magestat del molt alt senyor Rey ha tramesa al spectable lochtinent general del present regne, per rebre informacio la casa de nostra dona de Luch en quin stament sta, la qual letra en loch de interrogatoris fonch lesta e publicada a ell dit testimoni e donada entendre axi com se pertany. E dix dit testimoni en les coses contengudes en dita letra saber per çò com es parroquia en dita casa de Luch e alli ve tots diumenges e festes per hoir missa, e altres hores que li leu o li plau. E diu que de xiiij. o xv. anys ensa que ell dit testimoni te recort de les dites coses, ell dit testimoni ha vist que en dita casa stava hun prevere frances, qui vuy en dia axi mateix hi sta, qui ha nom mossen Guillem, e stava logat segons ell dit testimoni ha hoyt dir moltes vegades al dit prevera per los procuradors de micter Agual, qui dehien era prior de la dita casa; e aqueix tots temps dehia missa baixa als parroquians quant venien hoir missa, o no hi venguessen entre senmana. Es veritat que ell dit testimoni ha hoyt dir que mossen Thomas Thomas havia dada una possessio als canonges de nostra dona de Luch, e que hi havien star canonges e prior e fer lo offici divinal; e de aço que ni ha butles de nostre Sant Pare, empero ell testimoni diu que no les ha vistes ne hoydes legir les dites butles, solament ho ha hoyt dir a molts alli a nostra Dona de Luch. Apres empero set o vuyt anys ell dit testimoni anant hoyr missa hun dia del qual ell dit testimoni no te recort memoria, ell dit testimoni hoyt dir que lo Senyor Rey havia fet secrestar tots los bens e joyes de nostra dona de Luch, e que misser Prats era prior; e tentost ell dit testimoni vehe en dita casa mossen Sagrera qui era canonge e hun altre mossen Thio, e mossen Pastoli, qui hi foren tornats, com hagues hoit dir que quant misser Agual fonch fet prior ne feu lansar tots los canonges qui lavors hi staven, e hoyt dir que los dits mossen Sagrera e mossen Pastoli feren dos canonges, çò es mossen Pere Gari e mossen Miquel Prats; apres cert temps ell dit tes-

timoni hoyt dir que los procuradors de misser Agual havien fet fer altre secreste per letres o bulles del nostre Sant Pere, e que havien tornats foragitar los dits canonges, los quals apres ell dit testimoni no hi ha vists apres, mas hi ha vists lo dit prevere frances e hun altre de Pollença qui ha nom mossen Joan Matheu e lo dit mossen Pere Gari, qui dix a ell dit testimoni algunes vegades que hi era tornat per quant lo havien logat, e axi los dits tres capellans hi fahien be lo offici; apres mes de hun any ha que lo dit mossen Johan Matheu sen es tornat a Pollensa e son restats a la dita casa los dits prevere frances e lo dit mossen Pere Gari qui fan lo offici axi com poden, empero no dihen ara, o pur molt a tart, missa cantada, çò que ell dit testimoni diu ho ha hoyt dir que tostamps se deu dir missa cantada. En la casa diu ell dit testimoni ques fan pochs milloraments, que si no fos lo honorable en Gabriel Vidal, que es obrer de la dita casa, qui ha mes molt del seu propi, segons aquell li ha dit, que ha feta e mesa en orde una cambra per los homens de be qui venen alli, que ya no havia loch ahon possesen, la casa haguera prou mal recapte. E asso es lo que ell dit testimoni sab sobre lo dit fet e no pus que li recort.—Generalment fonch interrogat etc. In omnibus dixit non.

Die veneris xvij mensis desembris anno predicto M° CCCC° Lxxx v.^o

Pere Lobera, habitador de la parroquia de Scorchia, de la qual era cap de primer la sglesia de mossenyer Sant Pere, e ara la sglesia de la gloriosa Verge madona Sancta Maria de Luch, testimoni citat, jurat, interrogat en e cobre una letra per la Magestat del molt alt senyor Rey tramesa al spectable lochtiment general, per ocasio de la present informacio rebedora, la qual en loch de interrogatoris fonch lesta e publicada a ell dit testimoni axi com se pertany. E dix ell dit restimoni sobre aquella saber per çò com es parroquia de la dita parroquia e hi es stat present en moltes de les dites coses, e axi mateix ha vistes moltes de aquelles; çò es que circa xxx. anys ha que hun prevere que dihuen mossen Bernat Duran vench star e servir a la gloriosa Verge Maria de Luch; e perquant abans a la dita casa de Luch stava hun home que dehien donat ab sa muller e infants, lo dit mossen Duran no volgue que dones stiguessen a la dita casa de Luch, avials e fen hi venir dos o tres preveres que hi stiguesaen ab ell, çò es

mossen Pere Castell e mossen Jaume Çavalls, e altres dels quals ell dit testimoni plenament no te memoria, e aço per quant se dix lavors publicament que lo magnifich mossen Thomas Thomas, per devocio que tenia en la dita casa de Luch, dona a aquella sinchcentes liures, e axi fonch de fet, perque sen recorda be, de les quals sinchcentes liures lo dit mossen Thomas Thomas compra una possesio e hi planta una quarterada de vinya e dona tot allo a la casa per que servis als capellans qui sterien e servirien la gloriosa Verge Maria de Luch; e apres per tots los capellans qui alli eren lo dit mossen Duran fonch fet prior, segons ell dit testimoni hoy dir lavors, que lo dit mossen Thomas Thomas ne hague bulles del nostre Sant Pare que ells fessen hun collegi de canonges e que lo dit mossen Duran fos prior. E mes se recorda que en los dits preveres hi estaven hi era mossen Nicholau Cases; e havent stat dos o tres anys lo dit mossen Duran sen ana de la dita casa e feu prior de aquella en loch seu lo dit mossen Nicholau Cases, lo qual stigue per set o vuyt anys axi com a prior en dita casa ab los dits mossen Pere Castell, mossen Jaume Çavalls e mossen Pastoli Thio preveres e canonges, qui fahien tots jorns e totes festes bell offici e jocundament a honor de Deu e de tots quants hi venien. E apres cert temps sen ana lo dit mossen Çavalls, e mori; e apres no visque molt temps lo dit mossen Nicholau Cases e mori. E tentost la mort del dit mossen Cases fonch sabuda a Incha, e tentost, que a parer de ell dit testimoni, lo cors del dit mossen Cases no fonch soterrat, en Miguel Agual notari de Incha, nebó o germa de micr Agual, ab molta gent armada, vengueren a la casa, segons ell dit testimoni vehe per quant era alli per lo desberat que havia hoyt, e per forsa pres possessio de aquella per micr Agual qui era en Roma, e tengueren axi per alguns dies la dita casa que no hi lexaren entrar algun, e tentost aquells scrigueren en Roma e avisaren ne lo dit micr Agual segons ell dit testimoni ne hoy parlar entre ells, e apres no passa molt temps que lo dit misser Agual vench a la dita casa de Roma, ab bulles que aportava segons ell dehia del nostre Sant Pare com era prior de la dita casa de Luch, e stigue per molt poch temps en dita casa ab mossen Sagrera, qui era canonge, e tentost lo dit mossen Sagrera sen ana que no hi stigue hun mes a parer de ell dit testimoni, creu ell dit testimoni que lo lansa de casa lo dit misser Agual, e dona de parer ell dit testimoni que axi ho hage

hoyt dir, empero nos recorda aqui. E axi apres no passa molt temps que lo dit misser Agual sen ana de la dita casa e hi lexa hun capella frances, lo qual ha servida la casa fins que set o vuyt anys ha que per manament del senyor Rey, segons ell dit testimoni hoy dir alli en dita casa, fonch fet secreste de la dita casa e joyes e tot çò que hi era, e aço per quant se dix que lo senyor Rey, havia donat lo priorat a micr Joan Prats, e aço per quant havia sabut que lo dit misser Agual havia presa possessio de la dita casa ab ma armada; e lavors hi torna mossen Sagrera, e seu canonges mossen Miquel Prats e mossen Pere Gari, qui stigueren per cert temps a la dita casa. Apres hoy dir ell dit testimoni que mossen Miquel Prats era anat a Roma, e axi (de) lavors ensa tost temps ell dit testimoni hi ha vist star dos o tres preveres, e specialment destiu hi staven tres preveres, entre los quals era mossen Johan Matheu de Pollença, qui en lo temps que ha stat en dita casa fehia fer molt honradament lo offici, lo qual ha circa sis o set mesos que sen es anat e son hi restats en dita casa lo capella frances, qui ya dabans hi havia stat, e lo dit mossen Pere Gari, los quals servexen la dita casa empero no hi stan com a canonges segons ells matexos los han dit mas son hi logats e prenen soldada per fer hi servitud; e lo dit mossen Guillem es commendatari de la casa e governa aquella tensolament. Per ara no si fa lo offici divinal axi com en temps passat ell dit testimoni ha vist, e en temps que mossen Joan Matheu, ara poch temps ha, se fahia. La casa nos millora gens de res, ans tots jorns ve a disminucio de robes e de tot çò que hi es, segons ell dit testimoni veu e ha vist en altre temps, e fora ya molt mes sino que lo honorable en Gabriel Vidal qui es obrer, hi ha tenguda la ma fins aci, e de çò del seu ha feta tornar e reparar una cambra hon possen los homens de be qui venen alli, que hi ha meses prop de cent liures, que ya no hi havia loch ahon posassen los homens de honors. E aço es que ell dit testimoni sap e pot dir en la dita informacio a ell demandada.—Generalment fonch interrogat etc. In omnibus: dixit non.

Anthoni Canoves habitador de la parroquia de Scorcha o de Luch, testimoni citat, jurat, interrogat en e sobre una letra la qual per la Magestat del molt alt Senyor Rey es estada tramesa en lo present Regne al spectable lochtiment general per haver informacio la casa de nostra dona de Luch en quin stament se troba, la qual letra

per via de interrogatoris fonch lesta e publicada a ell dit testimoni axi com se pertany, e hoyda ell dit testimoni la tenor de aquella dix saber per ço com es parroquia de la dita casa e acustuma venir allí tots diumenges e festes hoir missa e los officis divinals, e aço del temps que te memoria ensa; e axi diu ell dit testimoni que ell te memoria que mossen Cases era prior de la dita casa de Luch e stava allí ab alguns capellans o canonges, e nos recorda qui eren ço es com havien nom ne axi poch quants ni havia, qui feyen be e devotament lo offici, e ha hoyt dir ell dit testimoni en la dita casa de Luch, e no recorda a qui, que mossen Thomas Thomas havia hagudes bulles del dit nostre sant Pare que en dita casa de Luch stigues prior e certs canonges, empero ell dit testimoni dix que may ha vistes les dites bulles o bulla. E mort lo dit mossen Cases qui era prior circa xx. anys ha o mes, ell dit testimoni se recorda que vehe que molta gent de Incha, parents que dehien lavors que eren de micer Agual, lo qual ell dit testimoni hoy dir que era prior de la dita casa, e hi ha ten-gut gran temps logat hun capella frances qui ha noni mossen Guillem, apres nos recorda quant temps ell dit testimoni diu que hi ha vist star mossen Sagrera e mossen Pere Gari, lo qual ha sinh o sis anys que es canonge de la dita casa de Luch segons ell dit testimoni ha hoyt dir; e apres ha vist ell dit testimoni que lo dit mossen Sagrera sen es anat de la dita casa e en aquella son restats los dits mossen Guillem e mossen Pere Gari qui stan logats per servir la dita casa e fer los officis segons aquells matexos han dit a ell dit testimoni; e dix ell dit testimoni que de tant temps com ha memoria ell haya vist fer molt millor lo offici en dita casa e pus flacament (sic). De la casa dix ell testimoni que si millora molt poch, per que creu ell dit testimoni per les questions que son de aquell qui sera prior les gents hi fan poch be e sino fos per lo en Gabriel Vidal obrer de la dita casa qui del seu propi ha obrat en aquella e ha eta una cambra per los homens de be qui venen allí, que ya noy havia loch, que creu ell dit testimoni que li ha costat prop de cent liures, que ya tot hom quasi hi havia perduda la devocio, e axi per la dita obra la casa ha tornada cobrar hun poch la fama e ya tota fora a la massa e cayguera. E aço es lo que ell testimoni sab en les dites coses. Generalment fonch interrogat etc. In omnibus dixit non.

Lo magnific mossen Alvaro Unis, cavaller de Mallorques, testimoni citat, jurat e interrogat en e sobre una letra closa per la Magt. de nostre Rey e senyor al spectable senyor lochtinent general del present regne tramesa per rebre la present informacio, la qual letra en via de interrogatoris li es stada lesta e publicada axi com se pertany, e ell dit testimoni, hoyda la tenor de aquella dita letra dix tensolament saber per hoyda de dir moltes vegadas publicament, e per passament de temps nos recorda a qui, que per certs benifícies que mossen Thomas Thomas cavaller quondam havia fets e bens que havia donats a la casa de nostra dona de Luch fonch ordonat, no sab ell dit testimoni si per lo nostre sant Pare o per lo Bisbe e capitol de la Seu de Mallorques, que haguessen star en dita casa de Luch hun prior e certs canonges qui fessen allí lo offici divinal e servissem la casa; empero ha gran temps, ço es xv. o xx. anys, de ques recorda be que ell dit testimoni no sab que en dita casa stiguesen canonges ne prior, ans segons ell dit testimoni ha vist per dues vegadas que hi es stat que en dita casa no stava sino un prevere frances per vicari e hun altre capella, no sab el dit testimoni si es canonge o no. Ha mes avant vist ell dit testimoni que la casa sta a total ruhina que no si fehien alguns adops, e que es molt mal fornida de roba, que quant ell dit testimoni hi es anat la derrera vegada ab sa muller hi hague a portar roba de ciutat, e que ha hoyt dir que en temps passat hi havia molta roba qui sirvia per totes aquelles personnes qui venien per romiatge. E axi ell dit testimoni per lo que ha vist e per lo que ha hoyt dir, diu que en dita casa nos fa lo offici divinal ne les personas que hi venen no hi son acullides axi com era acustummat, e axi ell dit testimoni veu per les dites rahons que la gent ha quasi perduda la devocio que hi tenia en dita casa. E aço es lo que ell dit testimoni sab ne pot dir sobre la dita informacio.—Generalment fonch interrogat etc. In omnibus dixit non.

Lo magnific mossen Melchior Thomas, donzell de Mallorques, testimoni citat, jurat e interrogat per ocasio e causa de una letra closa tramesa per la Magestat de nostre Rey e senyor benaventuradament regnant, la qual per via de interrogatoris li fonch lesta axi com es mester. E dix ell dit testimoni sobre aquella e coses en aquella contengudes saber per hoyda de dir del magnific mossen Thomas Thomas pare de ell dit dementre vivia, e encara ho hoyt dir a moss.

Punter, hun prevera qui lavors era procurador de nostra dona de Luch, que lo dit mossen Thomas Thomas pare de ell dit testimoni havia donats e fets binificis a la dita casa de Luch sots condicio que hi haguessen star quatre canonges e hun prior qui fesssen alli lo offici divinal e que fossen tinguts cantar tots dies una missa alta a honor de la gloriosa Verge Maria, e certs dies de la setmana haguessen a dir certes misses o aniversaris per les animes dels galiots qui eren morts en la galera del dit pare de ell dit testimoni; e ell dit testimoni se recorda be que hoy dir als dits pare de ell dit testimoni e al dit mossen Punter, procurador de la casa de Luch, que los binificis que lo dit mossen Thomas Thomas pare de ell dit testimoni havia fets a la dita casa de Luch eren fets ab tal condicio que si may seria cars que dit servey de la dita casa de Luch hoc e lo offici divinal cessava de esser alli fet que ell dit mossen Thomas Thomas e los seus poguessen mudar e transportar dits binificis al capitol de la Seu de Mallorques, e axi se recorda ell dit testimoni jatsia fos de pocha edat vivint lo pare de ell dit testimoni ell ho hoy dir al dit pare de ell dit testimoni que en dita casa de Luch havia haver prior e canonges qui fahien alli lo servey que devien; e apres o abans que lo pare de ell dit testimoni que hoy dir que lo prior de la dita casa de Luch era mort e que nos recorda que hoys dir que hi haguessen fet prior sino apres gran temps hoy dir quen era prior hun misser Agual qui stava en Roma e que la casa ne era molt mal governada e que no havia algun canonge sinc capellans logats qui hi staven com a vicaris e quen trehien tot lo quen podien traure e que no hi feyen res; e apres ha hoyt dir, e per passament de temps nos recorda a qui, que havien fet prior de la dita casa misser Prats, e apres que lo dit misser Agual lon havia foragitat, empero que tostems la dita casa venia a total rohina; e no solament ha hoydes dir les dites coses o part de aquelles ell dit testimoni mas part de aquelles ha vistes ananthi per sa devocio, e ha vist la vinya que lo pare de ell dit testimoni hi havia feta fer e era ben tencada, e axi mateix ha vista la alqueria que hi dona, de que la dita casa ne reb gran utilitat, empero no ha vist que hi hage sino hun prevere que ell dit testimoni hi troba e dehia aquell que hi stava en loch de hun frances prevere que hi stava logat quil havia pregat a ell dit prevere que li tingues sment en dita casa dementre que ell no hi seria; e axi mateix diu ell dit testimoni ha vist testament de la dita casa que sta a total rohina e cahia en molts lochs e no si

adobava res, e axi mateix se recorda que fonch dit a ell dit testimoni, e per passament de temps nos recorda a qui, que hi mancaven lanties dargent que sen havien aportades los qui tenian la casa en comanda. E aço es lo que ell dit testimoni pot dir sobre les dites coses.—Generalment fonch interrogat etc. In omnibus dixit non, mas solament

Suplica a la dita Real Mat. que li placia redressar o restituir la dita casa a son degut štament, axi com fins assi diu vol fer, per tal que a ell dit testimoni ne a sos germans, qui son hereus del magnific pare lur, no covenga usar de la facultat que tenen, ço es que cessant lo offici divinal e fer lo servey de la dita casa, hagen a commutar los dits binificis e bens a la dita casa donats per lur pare al dit capitol de la dita Seu de Mallorques.

Arx. de Protocols. Notes de 1480 a 1486 de Thomás Pelegri not.

E. AGUILÓ.

CARTES D'ESTABLIMENTS PRIMITIUS

a.—*De la alqueria Amasora, de Petra, fet pel Rey En Jaume I a favor de Tomás Jenovés. 30 juliol 1230. (1)*

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento sigillo cereo domini Jacobi in-clite recordationis Regis Aragonum dependenti sigillato, tenor cuius talis est: Manifestum sit omnibus quod nos Jacobus Dei gratia Rex Aragonum et regni Majoricarum, comes Barchinone et dominus Montispesulanii, cum presenti carta per nos et omnes heredes et successores nostros donamus, concedimus et laudamus per proprium alodium liberum atque francum, tibi fidei nostro Thomasio Januensi cooptorario et tuis successoribus in eternum, alqueriam que dicitur Amasora, que est in termino de Petra, ita quod dectero tu et tui predictam alqueriam cum domibus ejusdem et cum terminis et pertinentiis suis, cum pratis, pascuis, erbis, aquis et lignis, cum vineis et arboribus, et cum omnibus aliis que pertinent vel pertinere debent ad dictam alqueriam habeatis, teneatis, possideatis et expletetis francham et liberam, ad dandum, vendendum, impignorandum et alienandum, et ad omnes tuas tuorumque voluntates perpetuo faciendas cuicunque volueris, exceptis militibus atque sanctis. Mandantes vicariis, bajulis et nostrum locumtenentibus et alius nostris subditis universis, tam

(1) Posseeix el plegami d'aquest translat autentic nostre amich y company D. Pere Sampol y Ripoll.

presentibus quam futuris, quod hanc nostram donationem firmam habeant et observent et non contraveniant ullo modo, si confidant de nostri gratia vel amore. Ego autem accaptator prestatam donationem recipiens a vobis domino nostro Rege predicto, juro habitationem continuam facere in civitatem vel regnum Majoricarum, et servabo atque salvabo vobis jura vestra secundum posse meum in omnibus fideliter bona fide, sic Dominus me adjuvet et hec sancta euangelia coram posita. Data apud Majoricas iij.º kalendas augusti anno Domini Mº CC.º tricesimo.

Sig num Jacobi Dei gratia Regis Aragonum et regni Majoricarum, comitis Barchinone et domini Montispesulaní.

Hujus rei testes sunt: Ferrarius prepositus Tarrachone, Ferrarius de Sancto Martino (?), Exeminus de Orreia, Petrus Cortallii, Pelegrinus de Castelazol, dompnus Ladro, Ferrandus Peric de Pina, Assallitus de Gual

Sig num G. Scribe, qui mandato domini Regis pro G.º de Sala notario suo hoc scribi fecit, loco, die et anno prefixis.

Sig num Bernardi Juyolli notarii Majoricarum testis. Sig num Geraldi de Marina notarii publici Majoricarum testis.

Sig num Jacobi de Marina notarii publici Majoricarum, qui hoc translatum fideliter scribi fecit viij. idus maii anno Domini Mº CCC.º quarto.

b.—*De la mitat de les alqueries dites Balarhain y Almadraba, de Pollensa, a favor de Bernal Ameller, fet per Guillem de Moncada. 3 agost de 1232. (1)*

In Xpi. nomine. Sit notum cunctis quod nos Guillermus de Montecatano, per nos et omnes heredes ac successores nostros, donamus et concedimus in perpetuum vobis Bernardo Amenler et vestris quibuscumque volueritis, medietatem cuiusdam alquerie que vocatur Balarhain, et medietatem cuiusdam alquerie que vocatur Almadraba, quas habemus et habere debemus in territorio de Polentia in portione nostra, ita tamen quod decetero vos et vestri medietatem predicatorum alcariarum, cum omnibus terminis et pertinentiis suis, ab abiso usque ad celum, cum pratis, pascuis, aquis, vineis, arboribus diversorum generum, cum heremis et populatis, herbis, lignis, terris cultis et incultis, et cum introitibus

(1) Aquest y el document que segueix se conserven originals en l' arxiu particular del consoci Sr. Marqués de la Torre.

et exitibus, melioramentis et pertinentiis suis habeatis, teneatis, possideatis et expletetis, ad dandum, vendendum, impignorandum, alienandum et ad omnes vestras vestrorumque voluntates faciendas. Sub tali conditione quod de omnibus bladis, vindemia et de omnibus olivis et lino quod Deus dederit in dictis alcariis, decimam et tascham intus honorem nobis vel nostris donetis omni tempore. Item damus vobis et vestris omni tempore unam quarteratam terre ad opus orti et ferragenali in circuitu dictarum alcariarum in ydoneo loco; de qua dicta quarterata, de omnibus fructibus et expletibus que Deus dederit in ea, decimam nobis et nostris dabitis intus quarteratam. Et sic decetero jam dictam donationem vos et vestri perpetuo habeatis, teneatis, possideatis et expletetis ad faciendum totam vestram voluntatem. Et excepto tamen quod si forte vos vel vestri medietatem predicatorum alqueriarum vel aliquid ejusdem vendere vel impignorare volueritis, nobis vel nostris primum per spacium decem dierum scire faciatis, et si retinere voluerimus per quantum et altera persona dare vel accommodare voluerit habeamus, sine autem facite inde omnes vestras vestrorumque voluntates cuicunque volueritis, exceptis militibus atque sanctis. Salvo tamen jure et dominio successorum nostrorum in perpetuum; et de jam dicta donatione non eligatis dominos alios neque patronos nisi nos et nostri. Et nos Gaillermus de Moncada per nos et per omnes heredes et successores nostros erimus vobis jam dicto Bernardo Amenlerio et vestris perpetuo guientes legales et deffensores totius dicte donationis contra omnes personas. Et ego dictus Bernardus Amenler, hanc donationem recipio a vobis domino meo Guillermo de Montecatano et vestris, et promito bona fide vobis et vestris sub homagium quod vobis feci quod ego ero vobis et vestris bonus verus fidelis de omnibus juribus vestris, et quod dabo fideliter partem vestram et faciam habitationem continuam in dictis alcariis vel in villa Pollentie vel in Majorica in portione vestra. Quod est actum apud Majoricas iij. nonas augusti anno Domini incarnationis Mº CCº xxxº secundo. Sig num Guillermi de Moncada qui hec firmamus et concedimus, testesque firmare rogamus. Sig num Bernardi Amenlerii qui hec firmo et concedo. Sig num Berengarii de Tornamira, Sig num Galcerandi de Pinos militis Sig num Petri Barerii (?) testium.

Sig num Raimundi de Aragone notarii publici civitatis Majoricarum, qui hoc scripsit.

c.—D' una sort de terra y cases a Manacor, fet per Nuno Sans a favor de Pere Ferrer. 12 octubre 1239.

Sit omnibus notum quod nos Nuno Sancii Dei gratia dominus Rossillionis, Vallespirii, Confluentis et Ceritanie, cum hoc presenti publico instrumento, per nos et omnes heredes ac successores nostros damus et stabilimus tibi Petro Ferrario et tuis successoribus in eternum, aut quibus etiam volueris, quandam sortem terre et domos in villa de Manacor, que tu jam tenes; predicta itaque omnia habeatis tu et tui teneatis et possideatis decetero in perpetuum cum terminis, pertinentiis et affrontationibus suis, terra et arboribus diversorum generum et cum solis et suprapositis, gutis, stillicidiis, tectis, parietibus, hostiis, januis et fenestris predictarum domorum, ad dandum vendendum impignorandum et modo quolibet alienandum cuicunque volueritis, exceptis clericis, ordinibus et militibus. Ita tamen quod tu et tui detis nobis et successoribus nostris bene et fideliter tredecimam partem de omnibus bladis, vindemia, lino et canemo, et quintum de olivis, et ultra de his dabitis semper fideliter decimam; vendemian vero portabitis ad tinam nostram intus villam de Manacor constitutam. Retinemus etiam nobis et nostris in perpetuum scribaniam publicam et faticam x. dierum sicut eam retinemus in aliis honoribus nostris. Nullumque alium dominum pro jam dicta donatione eligatis aut proclametis tu vel tui nisi nos et successores nostros. Nos enim promittimus vobis quod dictam donationem faciemus te et tuos habere, tenere et in pace perpetuo possidere contra omnes personas sine enganno, salvo jure et dominio nostro et nostrorum in omnibus. Igitur ego Petrus Ferrarius prenominatus, promitto vobis domino meo Nunone Sancii sub fide homagii quod vobis facio ore et manibus meis propriis, quod ego et mei erimus in perpetuum vobis et vestris recti et fideles in omnibus et per omnia tamquam domino nostro, et quod dictum honorem et domos tenebimus perpetuo populatas. Data apud Majoricas iiiij. idus octobris anno Domini M^o CC^o xxx. nono. Sig num Nuno Sancii.

Testes hujus rei sunt: frater Bertrandus, Ferrarius de Olzeto et Bn. Dempuriis. Sig num Berengarii Dartes notari publici Majoricarum, qui vice magistri Joannis, notarii domini Nunonis, hoc scripsit.

AUTORISACIÓ

PER COMPRAR CASES, PATIS Y ALTRES EDIFITS QE SIEN MESTER
PEL SOLAR DE LA NOVA IGLESIA PARROQUIAL DE ST. NICOLAU

QUE SE TRACTA DE EDIFICAR

(25 JUNY 1343)

Nos Petrus Dei gratia rex Aragonum, Valentie, Majoricarum, Sardinie et Corcice, comesque Barcinone. Ad instantiam et supplicationem pro parte rectoris et parrochianorum ecclesie et parrochie Sancti Nicholai civitatis Majoricarum, nec minus ob graciā, favorem et devotionem piam quam erga Deum et ejus predictum sanctum presulem tota cordis affectione gerimus et habemus; volentesque ejus ecclesiam noviter construendam divino inducto consilio muneribus prosequi generosis; tenore presentis carte firmiter valiture, volumus et concedimus rectori et parrochianis predictis, aut operariis ecclesie jam dicte, seu quibusvis aliis ad id deputatis vel deputandis, quod intra limines parrochie prediche, videlicet in ea parte qua eis visum fuerit expedire, possint emere patua seu possessiones et domos aut edifica quecumque ad opus constructionis et foundationis ecclesie supradicte, pro illo vel illis pretio sive pretiis quibus cum detentoribus patuorum, possessionum ac domorum seu edificiorum predictorum melius poterint convenire. Et si fortase super emptione seu emptionibus patuorum, possessionum aut domorum et edificiorum predictorum, cum illis quorum sunt super eorum pretio vel venditione non poterint convenire, aut ipsi habentes patua, possessiones, domos vel edifica predicta super dictis venditionibus contradictionem vel resistentiam aliquam opposuerint vel fecerint, volumus quod vicarius civitatis prediche qui nunc est vel fuerit pro tempore, facta taxatione seu extimatione per duos probos viros ad id per eum deputandos de patuis, possessionibus aut domibus seu edificiis predictis, compellat illum seu illos quorum sunt ipsa ad faciendum seu firmandum venditionem seu vendiciones eorumdem, pro pretio seu pretiis ad quod seu que per jam dictos deputatos jam dicta patua seu edifica taxata fuerint seu etiam extimata, contradictionibus, impedimentis et obstaculis cessantibus quibuscumque. Mandantes per presentem cartam nostram vicario dicte civitatis vel ejus locutententi, presenti et qui pro tempore fuerit, quatenus concessionem et provisionem nostram hujusmodi firmiter exequendo ac etiam observando, eandem et omnia et singula in eadem contenta per quoscumque faciant inviolabiliter observari et contra eam venire aliquatenus non acceptent. In cuius rei testimonium, quia sigilla nova nondum fieri fecerimus, presentem inde fieri et sigillo nostro antiquo pendenti jussimus communiri. Data Majoricarum septimo kalendas juli anno Domini M.^o CCC^o xl. tertio.

Arx. del RI. Patrim. Lib. Litt. Reg.

E. AGUILÓ.